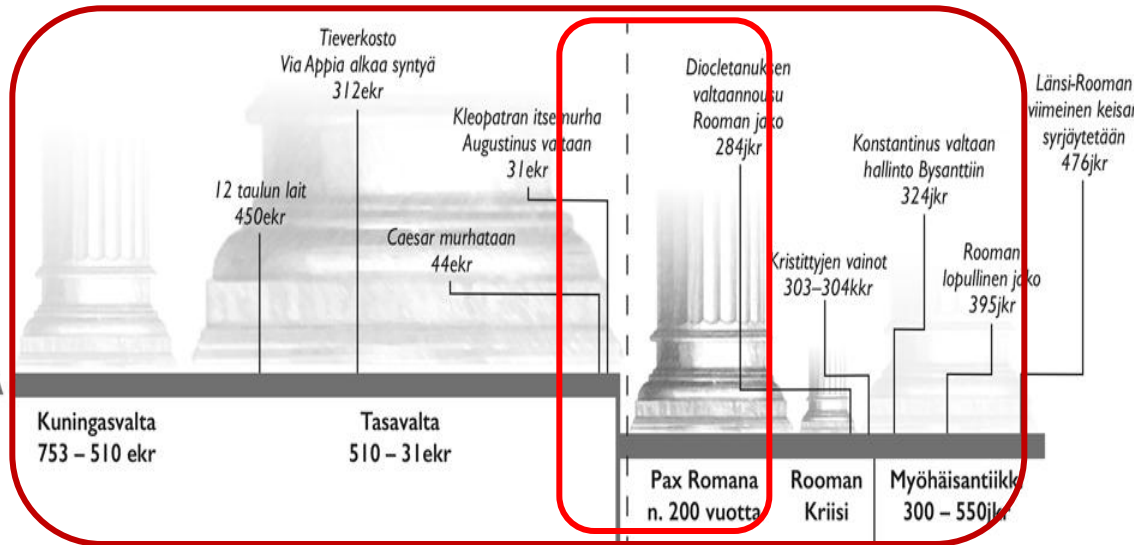

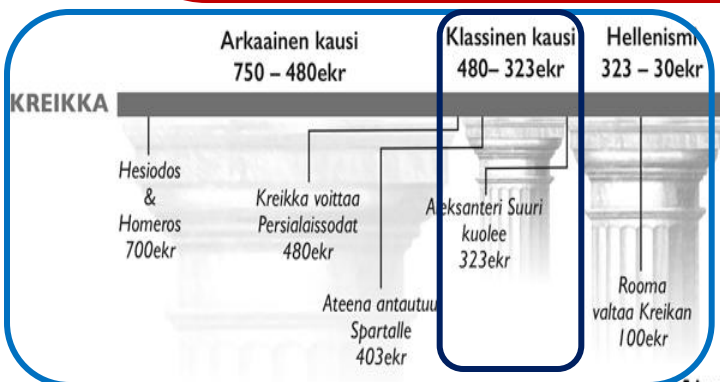
Antiikki?
Kreikan ja
Rooman
historiaa

ANTIIKIN AIKAJANA

Milloin?
n. 800 eaa. – 500 jaa.

Rooma n. 753 eaa.–476 jaa.
Menestyskausi n. 60 eaa.–120 jaa.

Kreikka n. 800–30 eaa.
Klassinen kausi 480–330 eaa.

Ajanlaskun alku

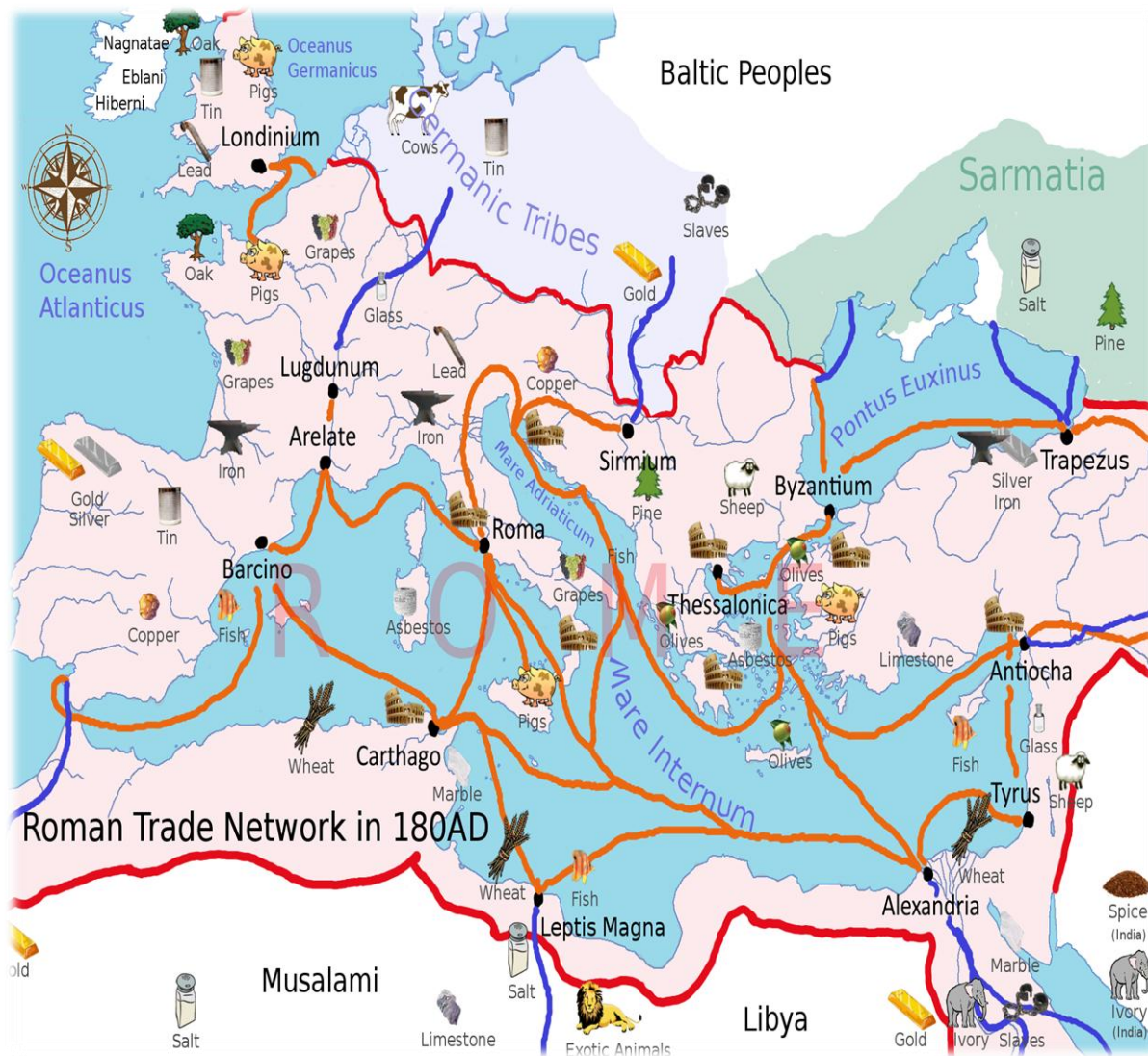
Välimeren alueen kolme "mahtivaltiota":

1. Karthago
2. Kreikka
3. Rooma

Kreikka

Missä?

Ydinalueet: Kreikka, Italia, Egeanmeri, Adrianmeri

Talousalueena koko Välimeri

Kauppayhteyksiä ja kulttuuri-vaikutteita Keski-Eurooppaan ja Lähi-itään

Kreikan pronssikausi

Kreeta: Minolainen sivilisaatio

Knossoksen palatsi

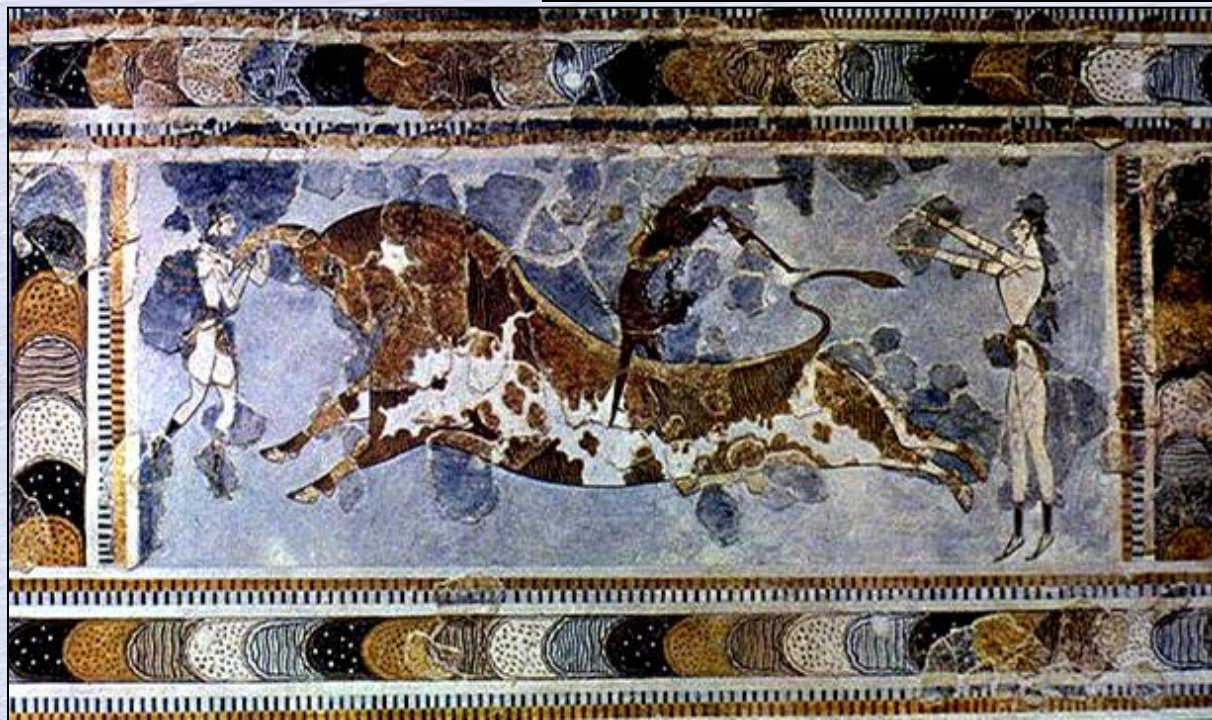
Kuningas Minoksen palatsi

Kuningas Minoksen valtaistuinhuone

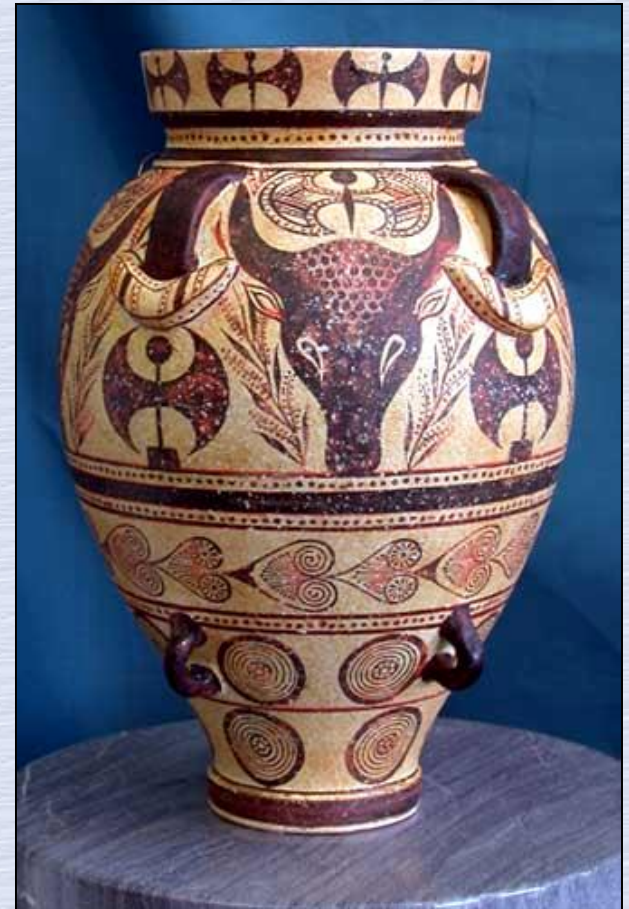
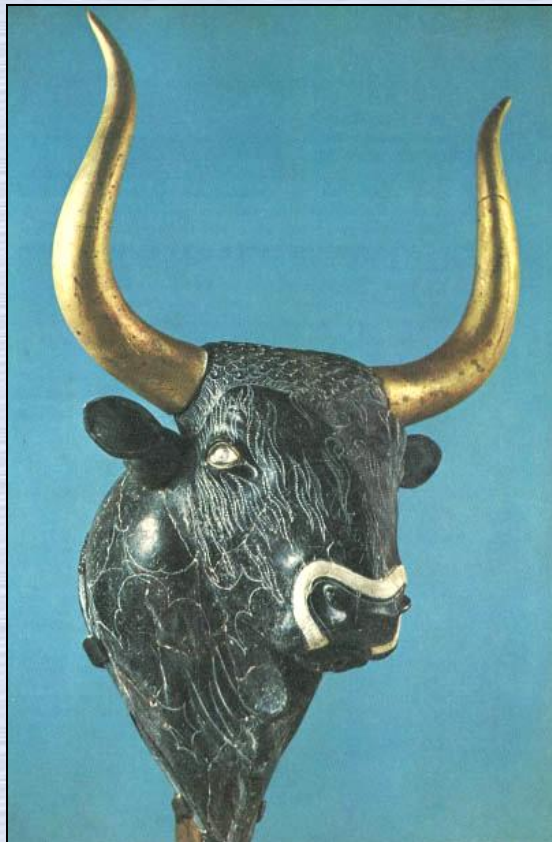

Kuningas Minoksen palatsi

Härkäkultti

Minotaurus?

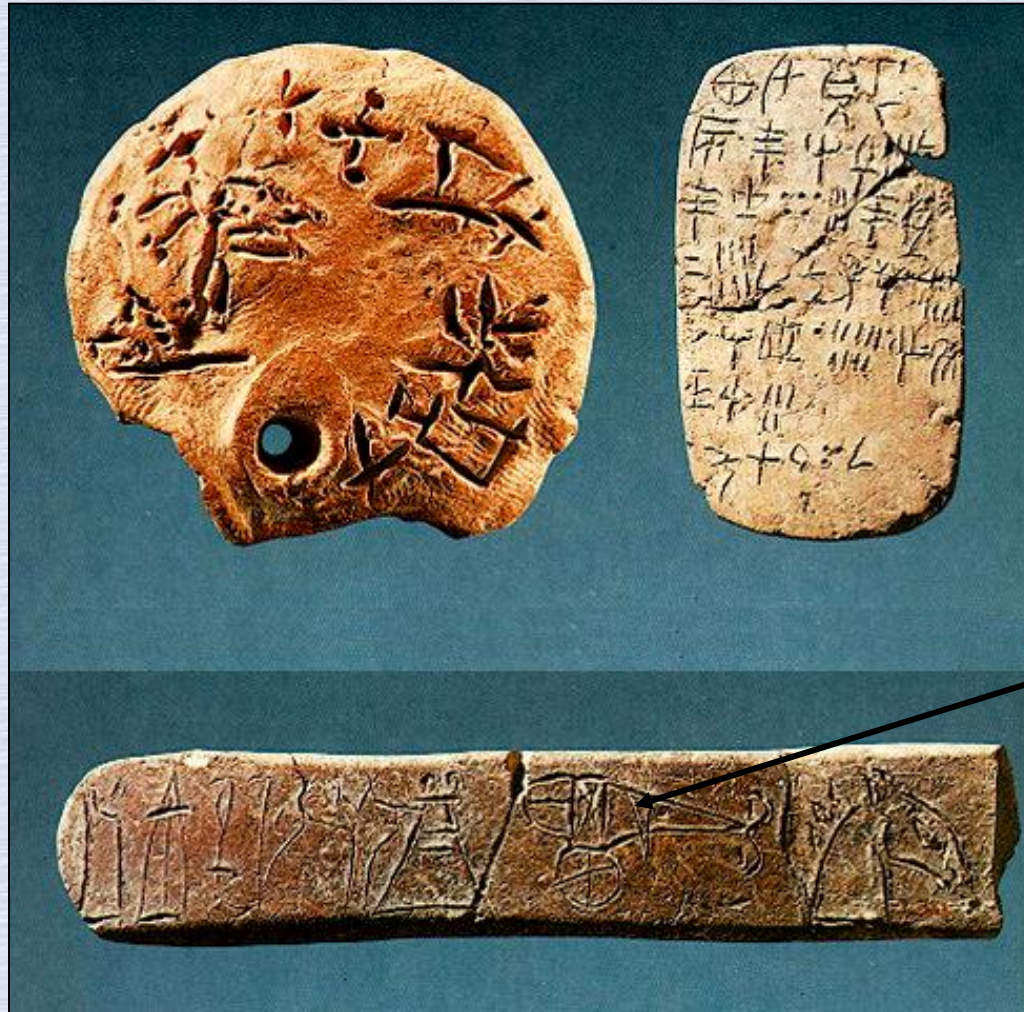

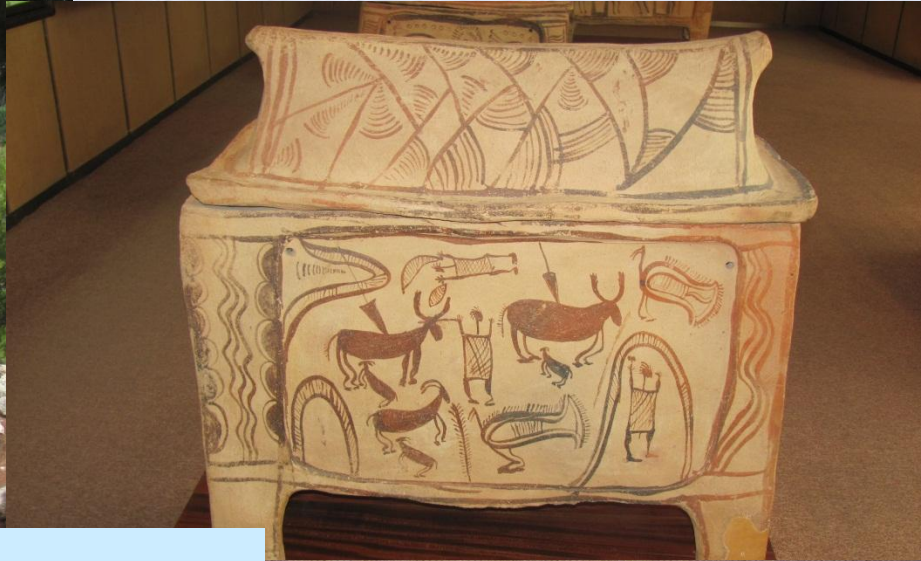
Minolaisia naisia

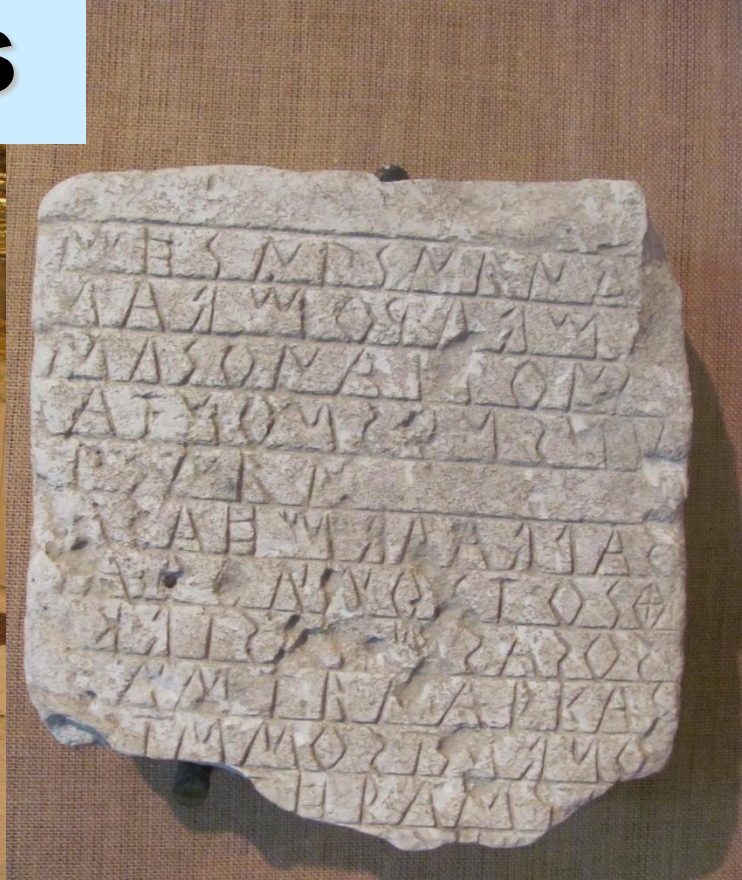
Varhaista kirjoitusta: “Linear A” (ei tulkittu)

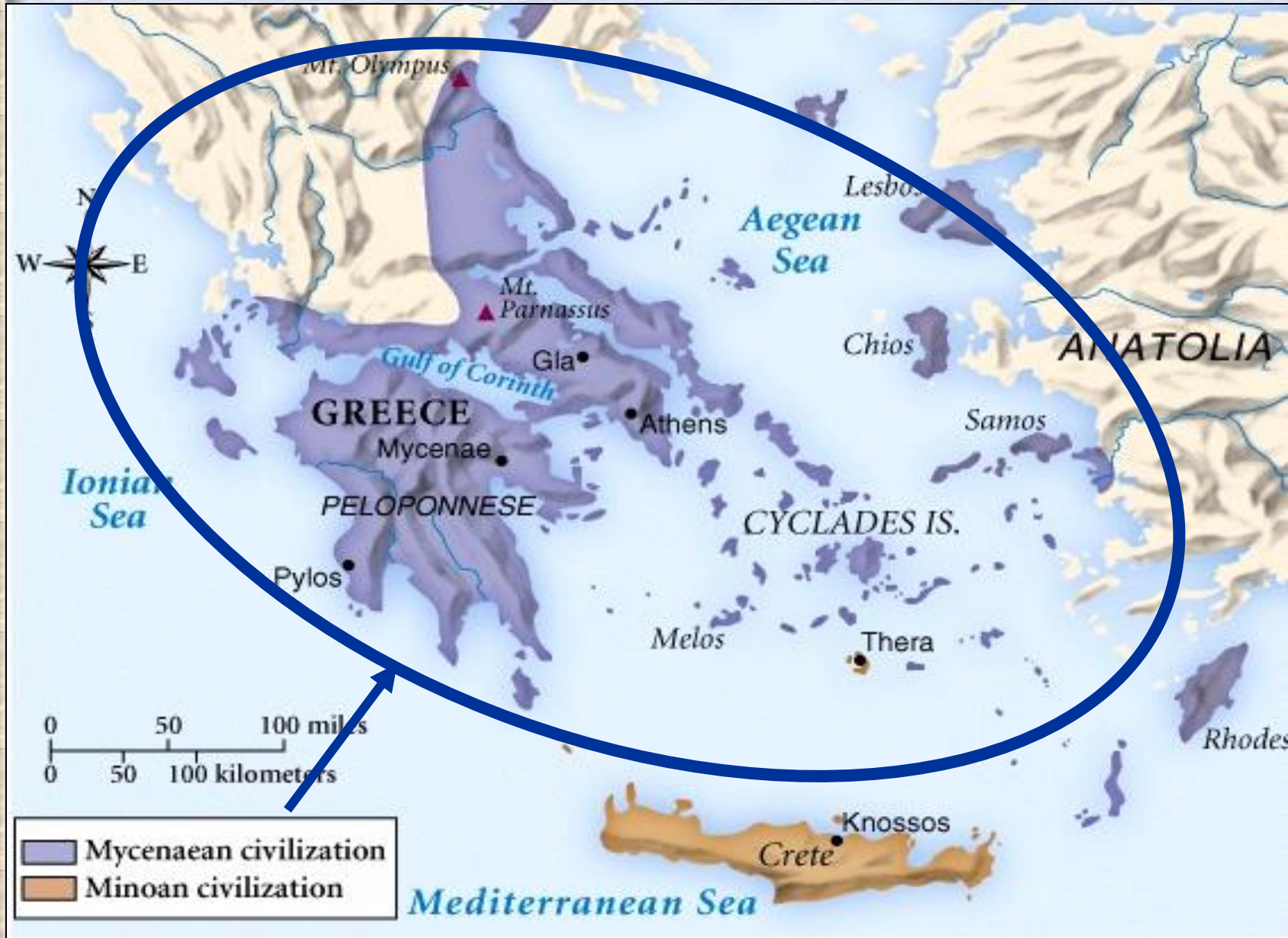
tykki?

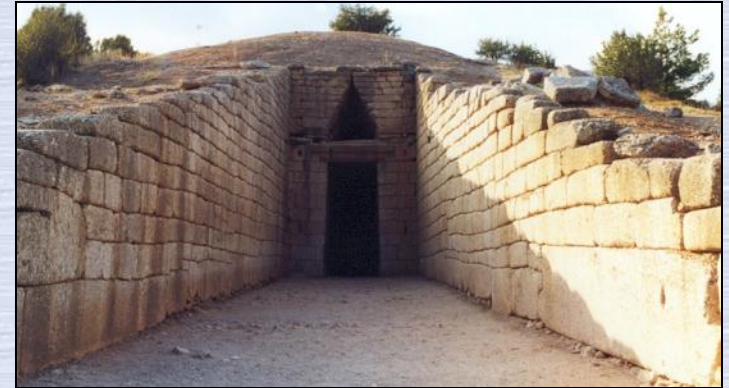
Faistos

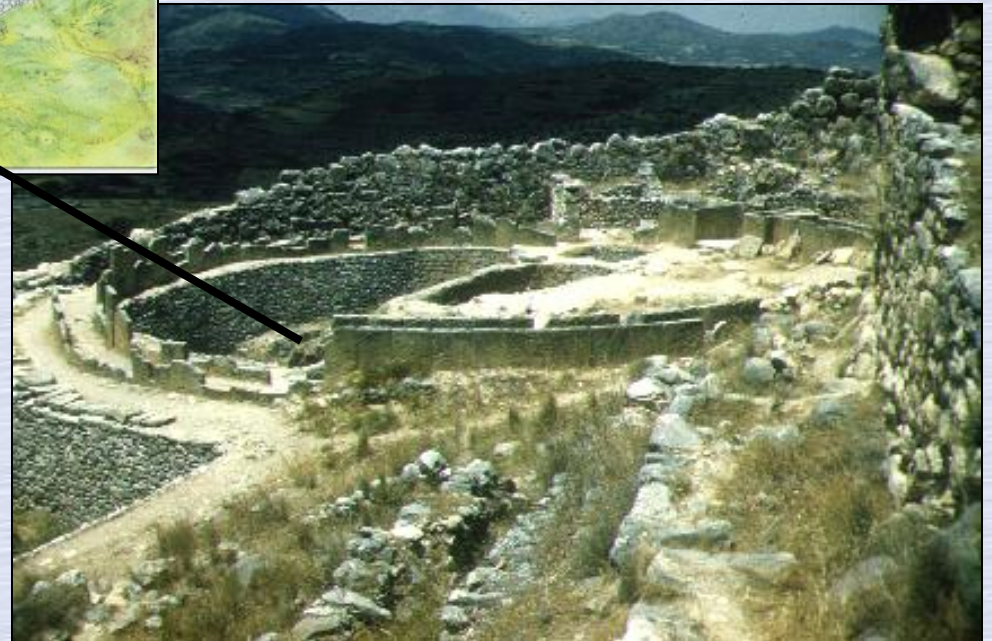
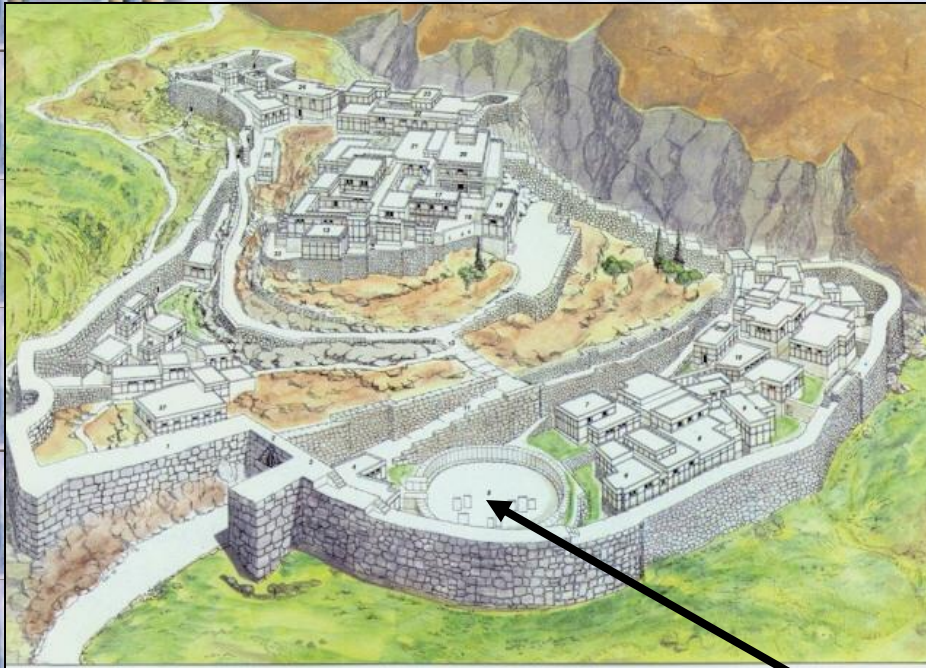
Mykeneläinen maailma

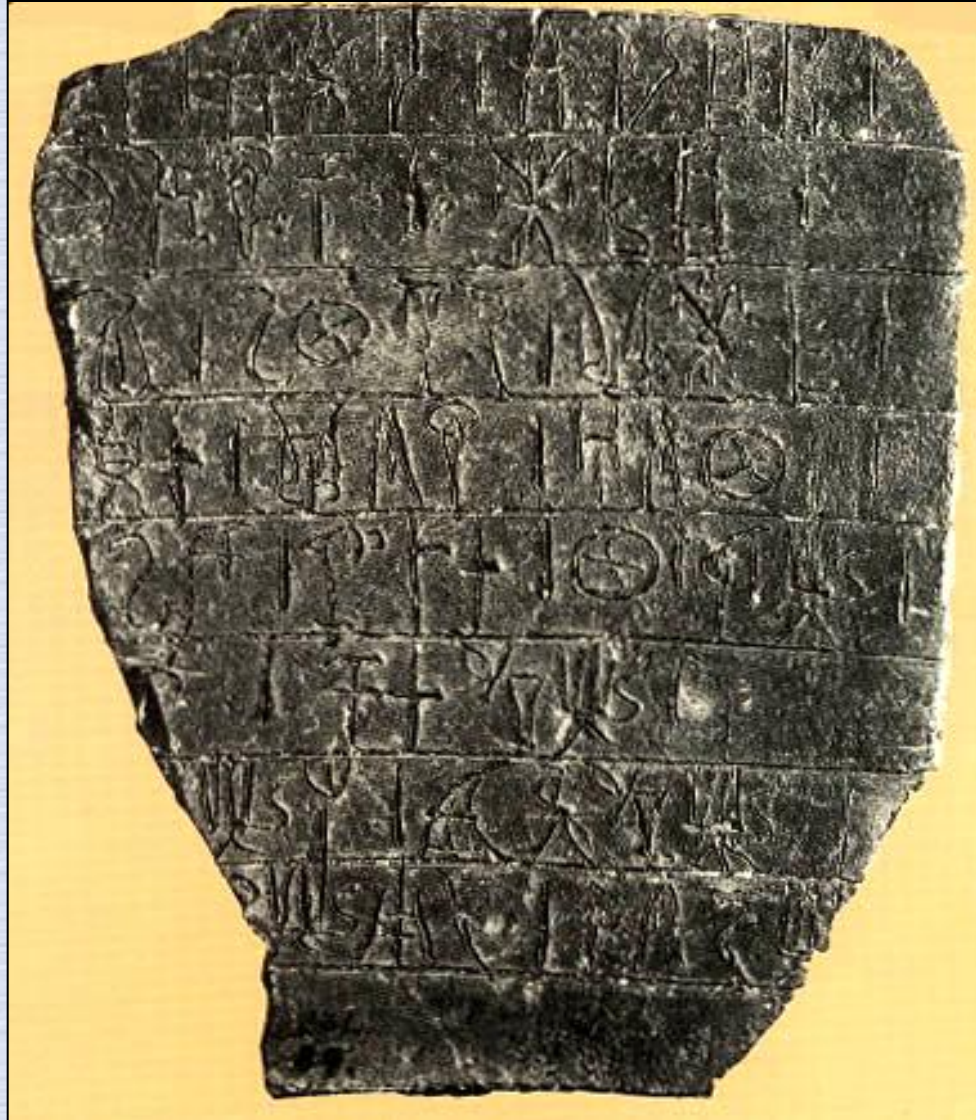
Mykeneläinen sivilisaatio

Mykeneläinen linnoitus

Mykeneläinen kirjoitus: "Linear B"

Agamemnon

Kultainen omena

Eris

Hera

Afrodite

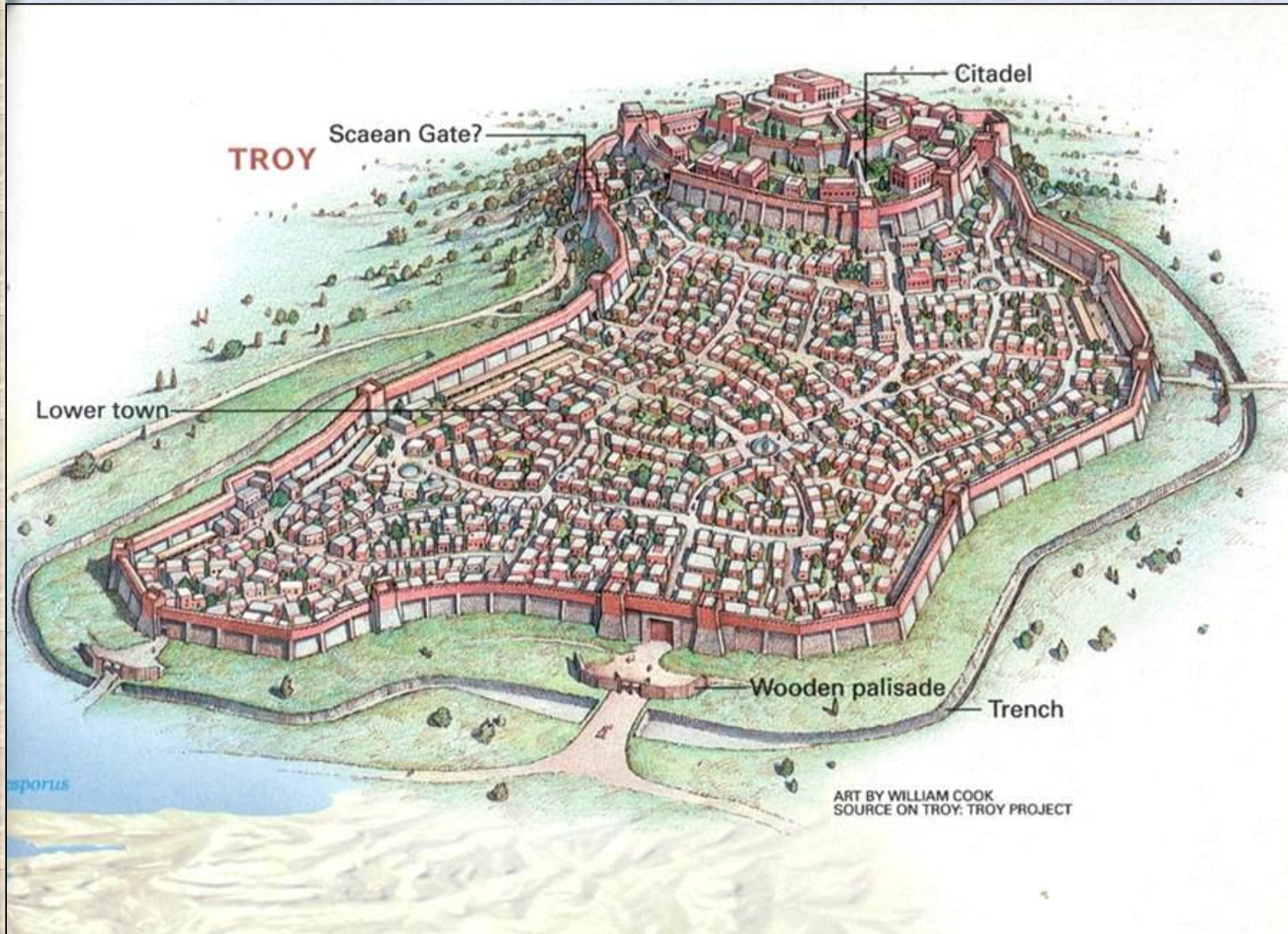
Pallas Athene

Troijan sota

Trojia

Troijan seitsemän kerrosta

Homeroksen
Troija
(VII)

Troijan hevonen

The Best Scenes...

Troy

Antiikin Kreikka

Kaupunkivaltio, *polis*

Mikä?

- Arkaaisen (800-480 eaa.) ja klassisen (480-330 eaa.) kauden Kreikka jakautui kaupunkivaltioihin eli poliksiin.
- Polikseen kuului
 1. Kaupunki
 2. Ympäröivä maaseutu
 3. Siirtokuntia (=kolonioita), jotka vähitellen itsenäistyivät
- Keskinäisiä liittoja ja vihollisuuksia
- Polisten välinen kilpailu edesauttoi kulttuurin kehitystä

400-luvun eaa. Ateena

tori, agora

linnavuori,
akropolis

muurit

**SPARTA EI
TARVITSE
MUUREJA!**

Akropolis

Maaseutu

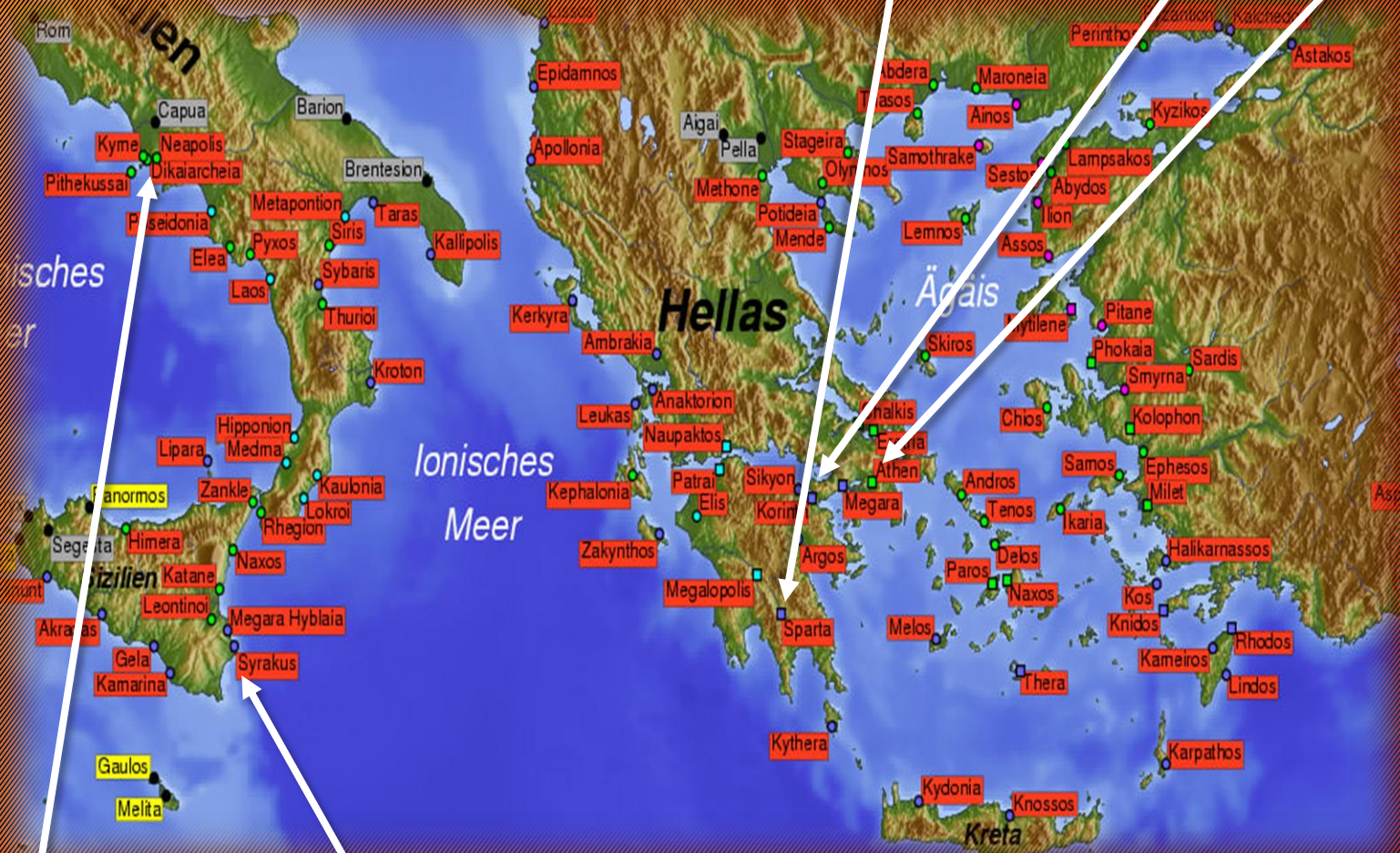
Pireus
(satama)

Ateena

Laurion
(hopeakaivos)

Attika (Ateenaa ympäröivä maakunta)

Kymmeniä poliksia. Merkittävimpiä Sparta, Korintti, Ateena

Siirtokunnista itsenäisiksi kaupunkivaltioiksi kehittyivät mm. Neapolis ja Syrakusa

Tehtävä: Selvitä kartan avulla (ja oppikirjan tietojen)

- Mikä oli antiikin Kreikan talouden perusta?
- Miten luonnonolosuhteet vaikuttivat Kreikan talouteen?

Kreikka

Kreikka

a) Talouden perustana
Välimeri (kalastus ja
kauppa), **kaivokset**
(Ateena) **sekä orjuus**

Kreikka

b) maaperän kuluminen
→ **siirtyminen viinin ja
oliiviöljyn tuotantoon**
→ **siirtokuntien
perustaminen**

Kreikka vaurastuu

Siirtokunnat

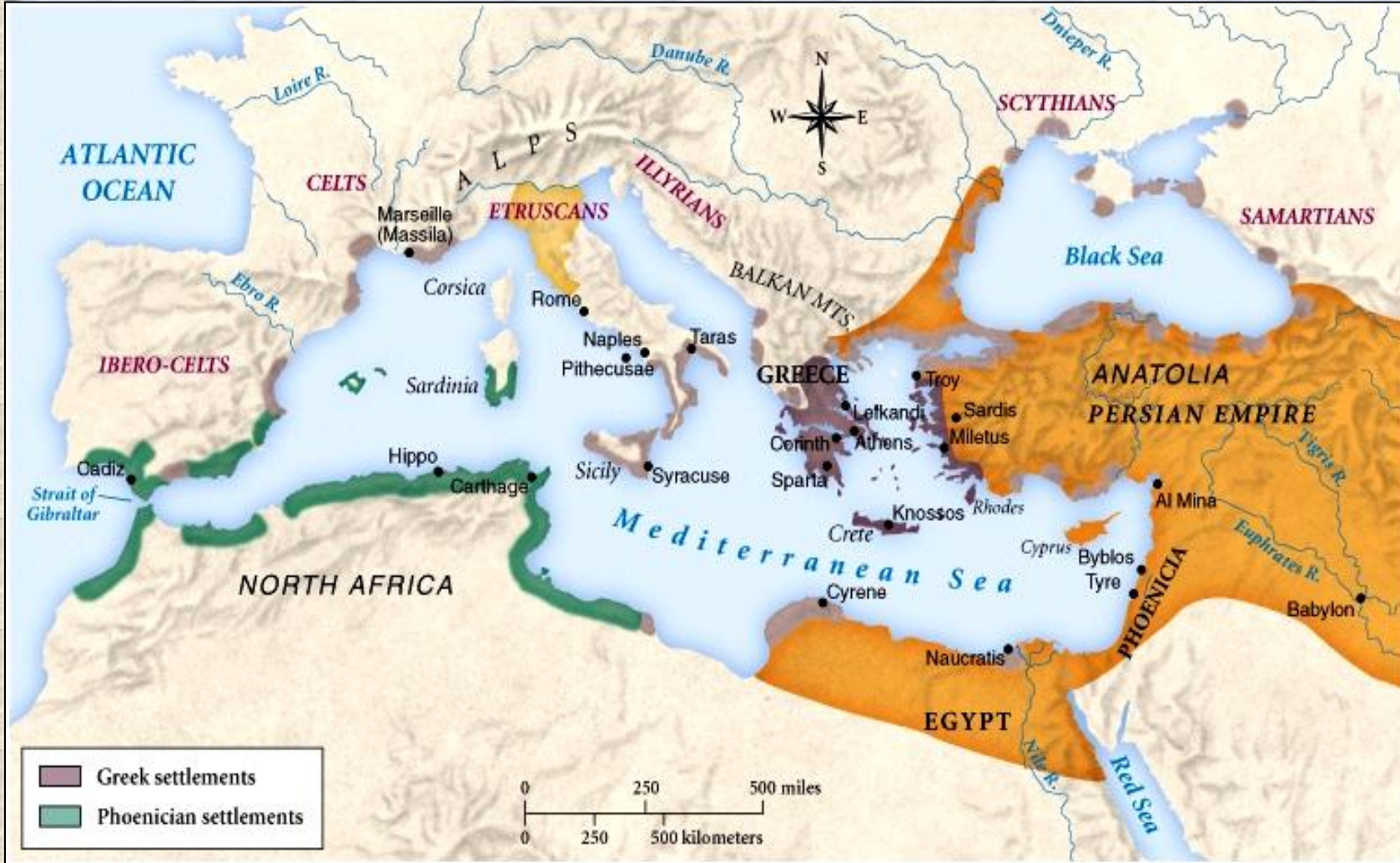
- **hyville viljelyalueille**
- **viljan tuotanto**

raaka-aineet,
vilja

jalostetut tuotteet

Kreikkalaisten siirtolaisuus: 750-500 eaa.

Miksi kreikkalaiset perustivat siirtokuntia Välimeren ja Mustanmeren alueille?

- **Väestönkasvu aiheutti tarpeen saada lisää viljelysmaata.**
- **Kaupunkivaltioiden sisäiset levottomuudet ajoivat ihmisiä siirtolaisiksi.**
 - Poliittinen pakolaisuus
- **Siirtokunnista saatiin tuotteita, joita Kreikassa sijaitseva emäkaupunki tarvitsi.**
- **Siirtokunnista saattoi olla myös poliittista hyötyä.**

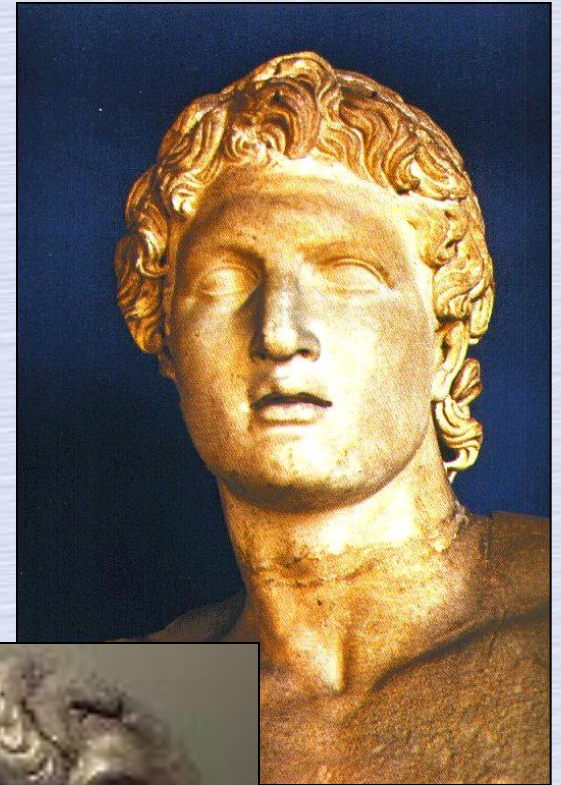

"Hellenistinen"

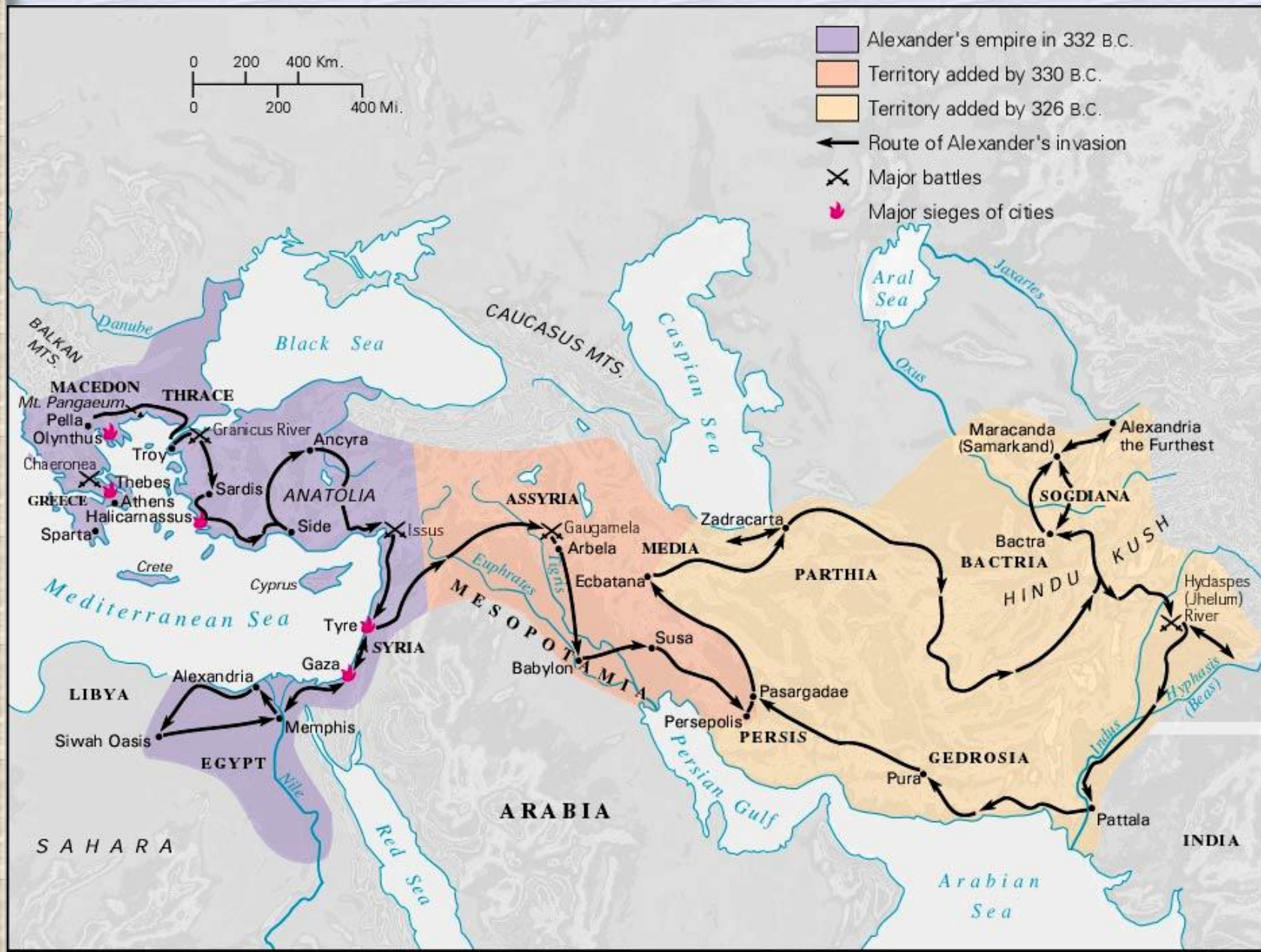
Kreikka:

324 eaa. - 100 eaa.

Aleksanteri Suuri

Aleksanteri Suuren Imperiumi

Aleksanteri Suuri Persiassa

Hellenismi Aasiassa

The Hellenization of Asia

- Major Greek cities founded before 336 B.C.
- Greek cities founded 336 B.C. – 1 B.C.

Aleksanterin imperiumin

Pergamom: hellenistinen kaupunki

Pergamon

KREIKKA

**puhetaidon eli
retoriikan opetus**

olympialaiset

**järkiperäinen
ajattelu ja filosofia**

taideihanteet

teatteri

demokratia

**MITÄ
OLEMME
PERINEET
ANTIIKISTA?**

**tiede (esim.
matematiikka)**

France

Italy

Spain

Mediterranean Sea

ARKKAISEN ITALIAN ASUKKAAT

- Pysyvä asutus 1300-l eaa.
- **Keltit** Galliasta
- **Kreikkalaiset** siirtokunnat etelässä
- **Latinalaisia heimoja** keskiosissa
- **Etruskit** Rooman pohjoispuolella

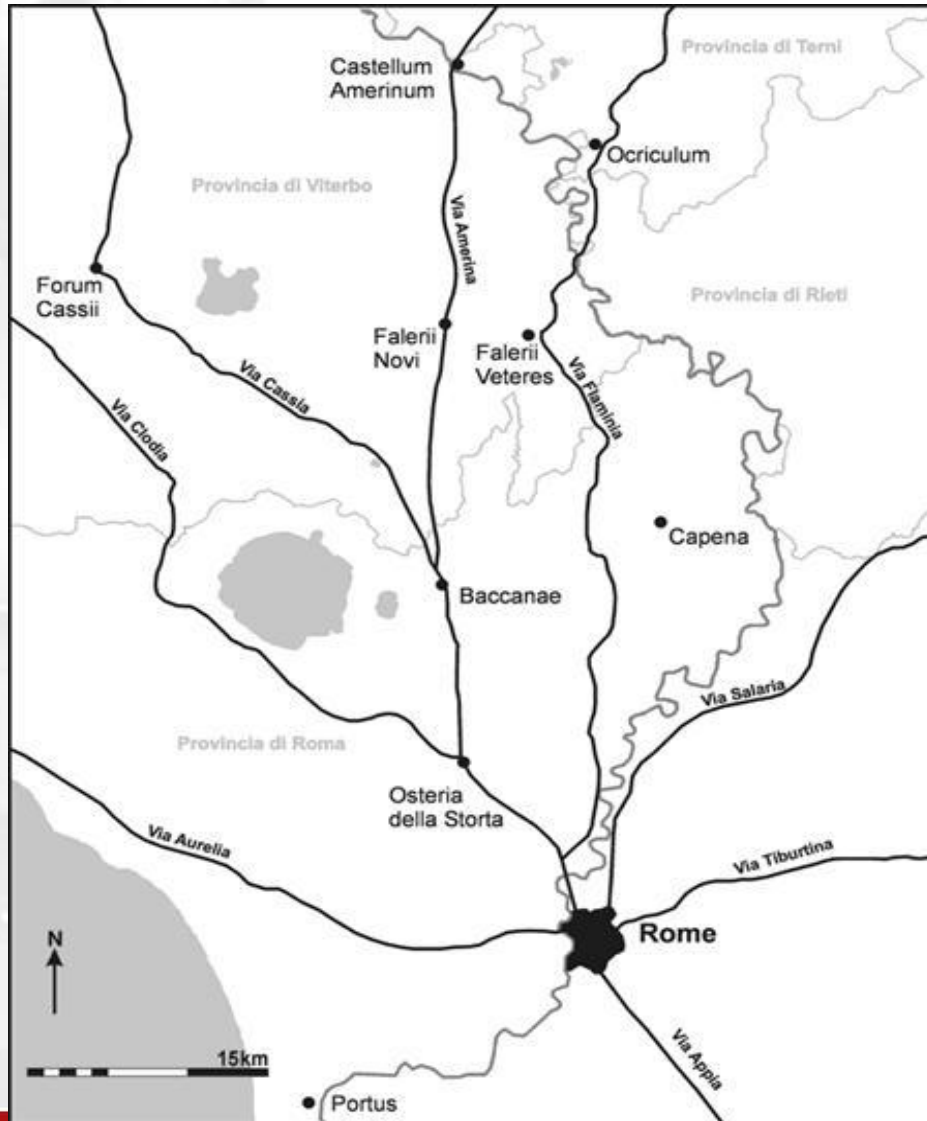
Tasavallan perustaminen

- Kaupungin perustaminen 753 eaa.
 - Strateginen sijainti – tiet, joki, saari
 - Etruskikuninkaat karkotetaan 509 eaa.
 - Yhteiskuntaluokat syntyvät
 - Yhteiskuntaryhmille poliittiset oikeudet
- Patriisit ja plebeijit

Romulus ja Remus -myytti

Kauppatteiden risteys – Tiber-saari

SPQR = Senatus Populusque Romanus

Etruskit, keltit
latinalaiset heimot,
kreikkalaiset
siirtokunnat

Sisilia, Korsika,
Sardinia, Hispania

2. Puunilaissodat
264-146 eaa.

→ Välimeren länsiosan
hallinta Roomalle

“Divide et impera”

1. Italian niemi-
maan valloitus
v. 265 eaa. mennessä

3. Hellenistisen
maailman valloi-
tus 133 eaa.

Kreikka 146
Vähä-Aasia 133

→ Välimeren itäosan
hallinta Roomalle

III. ROOMAN LAAJENEMINEN

Britannia

5. v. 117 mennessä
Rooma oli
laajimmillaan

4. v. 14 men-
nessä

Syyria, Gallia, Egypti,
Pohjois-Afrikka

Pax Romana ← "Mare nostrum" ←

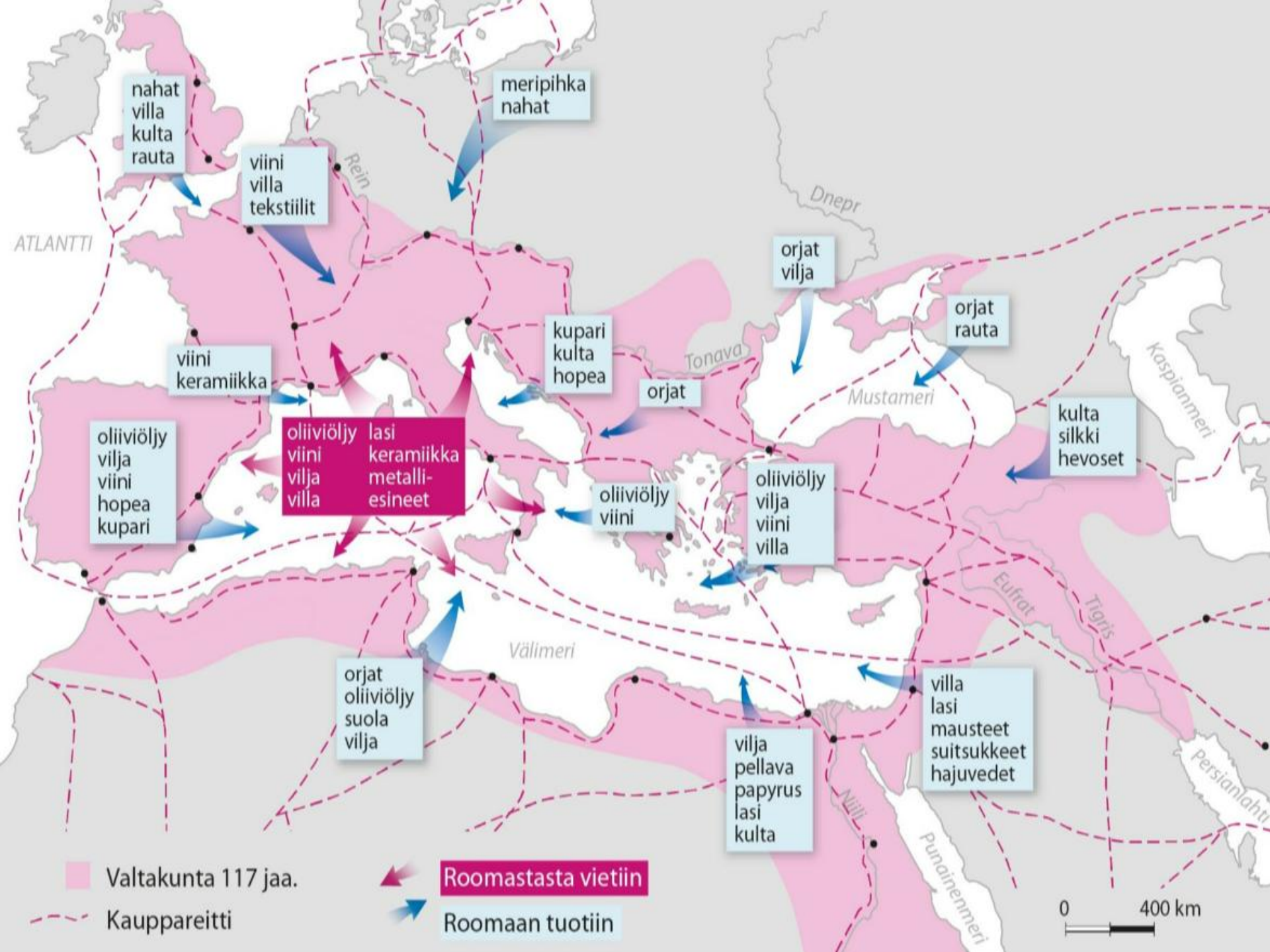
ROOMA LAAJENEEN SUURVALLAKSI

Rooman nousu maailmanvallaksi

- roomalaiset hyveet - kuri ja sotilaalliset arvot
- tehokas armeija – legioonat
- heikot naapurit
- kilpailu Välimeren kaupan hallinnasta
- "divide et impera" -politikka
- keskushallinto, tieverkko, rahatalous
- orjatalous
- insinööritaito
- kopiointi ja soveltaminen (=kansainvälisyys)
- väestön kasvupaine
- viljelysmaan tarve
- **Pax Romana**

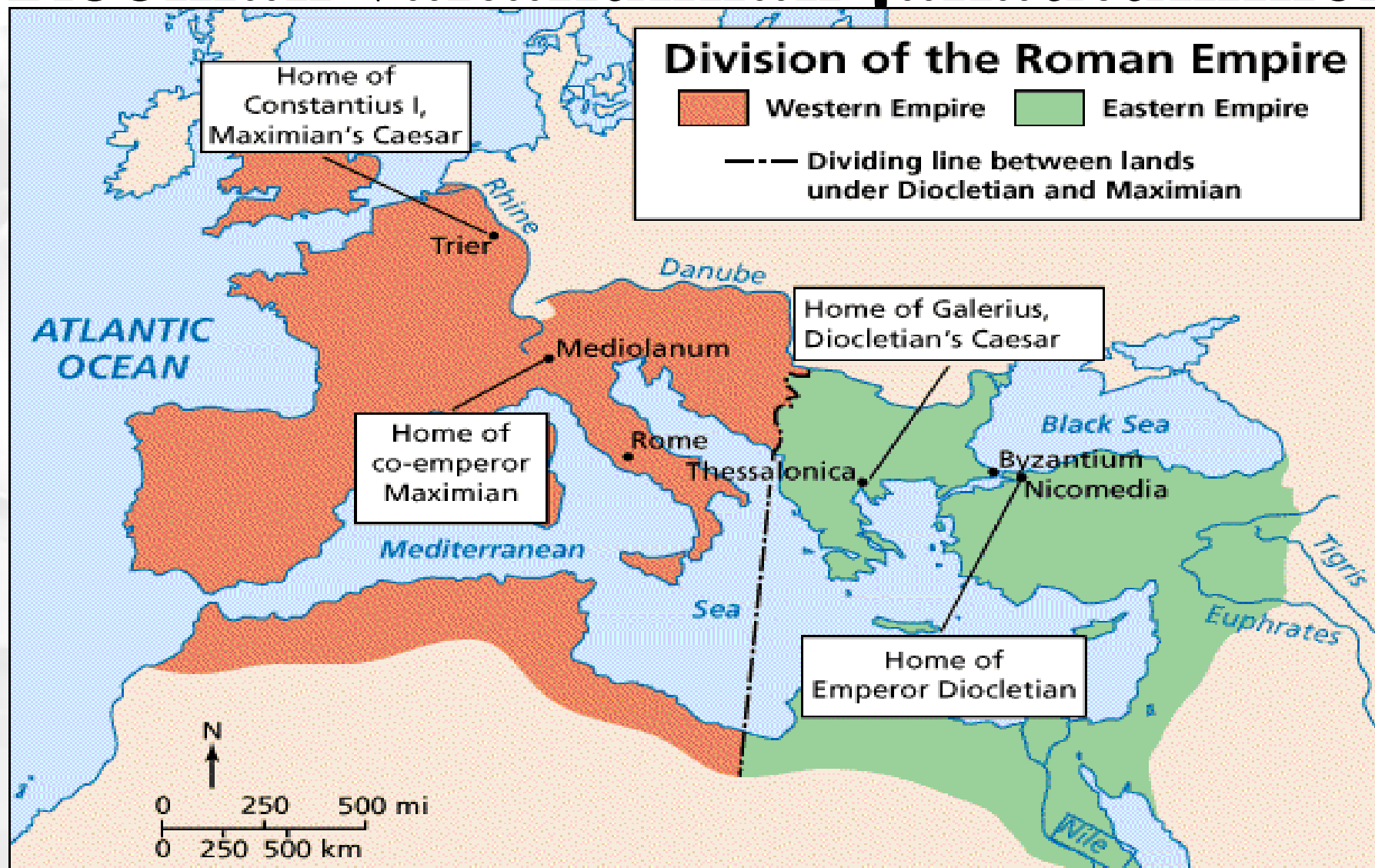
Tieverkosto yhdisti suurta valtakuntaa.

Largo Argentina

Rooman valtakunnan jakautuminen

KREIKKA

**puhetaidon eli
retoriikan opetus**

olympialaiset

**järkiperäinen
ajattelu ja filosofia**

taideihanteet

teatteri

demokratia

**MITÄ
OLEMME
PERINEET
ANTIIKISTA?**

**tiede (esim.
matematiikka)**

ROOMA

**kielet: kreikka
ja latina**

kristinusko

**Juliaaninen
kalenteri esim.
nimet Julius → July,
Augustus → August**

oikeusjärjestelmä

**roomalaiset
numerot**

taito hallita

käytännöllisyys

ROOMA

- yhtenäinen imperiumi
- tasavalta-keisarivalta
- sotilaalliset valloitukset
- tieverkosto

Yhtäläisyyksiä ja eroja

KREIKKA

- kaupunkivaltiot
- aristokratia – demokratia
- siirtolaisuus ja kauppa

YHTEISTÄ

- Välimeri
- orjatalous